

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugsėjo 8 d.
(byla Nr. AG1-289/11-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Beatos Labutytės,

Komisijos 2026 m. rugsėjo 3 d. posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos S. B. patikslintą skundą atsakovei Marijampolės savivaldybės administracijai dėl Marijampolės savivaldybės administracijos *[duomenys neskelbtini]* seniūnijos 2026 m. birželio 8 d. rašto Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl prašymo įrengti bešeimininkių kačių šėryklą ir vykdyti PSP programą“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja S. B. kreipėsi į Komisiją su patikslintu skundu atsakovei Marijampolės savivaldybės administracijai, kuriuo Komisijos prašo:

1) panaikinti Marijampolės savivaldybės administracijos *[duomenys neskelbtini]* seniūnijos 2026 m. birželio 8 d. raštą Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl prašymo įrengti bešeimininkių kačių šėryklą ir vykdyti PSP programą“ (toliau – Atsakymas);

2) įpareigoti Marijampolės savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. gegužės 8 d. prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį, motyvuotą administracinį sprendimą.

Pareiškėja nurodo, kad 2026 m. gegužės 8 d. kreipėsi į Marijampolės savivaldybės administracijos *[duomenys neskelbtini]* seniūniją su prašymu įrengti oficialią bešeimininkių kačių šėrimo vietą, organizuoti PSP (pagauk–sterilizuok–paleisk) programos įgyvendinimą, bendradarbiauti su gyvūnų globos organizacijomis bei veterinarijos specialistais ir informuoti bendruomenę apie atsakingą gyvūnų laikymą (toliau – Prašymas).

Patikslintame skunde pareiškėja paaiškino, kad pirmiausia siekė išspręsti bešeimininkių kačių šėrimo vietos klausimą – įrengti oficialią šėrimo vietą adresu *[duomenys neskelbtini]*. PSP programos organizavimą, bendradarbiavimą su gyvūnų globos organizacijomis ir bendruomenės informavimą pareiškėja nurodo kaip priemones ilgalaikiam bešeimininkių kačių populiacijos ir viešosios tvarkos problemos sprendimui. Pabrėžia, kad pagrindinis jos kreipimosi tikslas buvo realus ir teisėtas bešeimininkių kačių šėrimo vietos įrengimas, kuris, pareiškėjos nuomone, leistų užtikrinti tvarkingą gyvūnų šėrimą, sumažinti gyventojų konfliktus, palaikyti švarą ir sudarytų sąlygas efektyviai vykdyti kitas gyvūnų gerovės priemones.

Pareiškėja su Atsakymu nesutinka, nes, jos vertinimu, jis yra formalus ir neišsamus. Nurodo, kad Atsakyme iš esmės apsiribota paaiškinimu, jog nėra PSP programos paslaugų teikėjo ir reikalingas daugiabučio namo gyventojų sutikimas, tačiau nebuvo tinkamai įvertintas pagrindinis jos prašymas dėl oficialios šėrimo vietos, nepasiūlytas konkretus ar alternatyvus problemos sprendimo

būdas. Pareiškėjos nuomone, atsakovė nepakankamai ir neišsamiai išnagrinėjo jos prašymą, todėl buvo pažeisti gero viešojo administravimo, išsamumo, objektyvumo, proporcingumo ir atsakingo administravimo principai.

Atsakovė Marijampolės savivaldybės administracija (toliau – Administracija) su patikslintu skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į patikslintą skundą nurodo, kad pareiškėja 2026 m. gegužės 8 d. Marijampolės savivaldybės administracijos *[duomenys neskkelbtini]* seniūnijai (toliau – ir Seniūnija) pateikė Prašymą, kuriuo prašė: 1. Įrengti oficialią bešeimininkių kačių šėrimo vietą adresu *[duomenys neskkelbtini]*; 2. Organizuoti ir vykdyti PSP (pagauk–sterilizuok–paleisk) programą benamėms katėms miestelyje; 3. Bendradarbiauti su gyvūnų globos organizacijomis ar veterinarijos specialistais dėl kačių sterilizacijos, ženklinimo ir priežiūros; 4. Informuoti bendruomenę apie atsakingą gyvūnų priežiūrą ir benamių gyvūnų kontrolės priemones. Teigia, kad skundžiamu Raštu pateikė išsamų, teisingą bei teisės aktais pagrįstą atsakymą. Toliau cituoja skundžiamo Rašto turinį ir nurodo, kad atsakymas buvo priimtas laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) principų bei nuostatų, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, neperžengiant savivaldybei teisės aktų suteiktos kompetencijos bei įvertinus visas sprendimo priėmimo metu reikšmingas faktines aplinkybes.

Atsakovė pažymi, kad pareiškėjos 2026 m. gegužės 8 d. Prašymas turėjo būti nagrinėjamas pagal jo pateikimo metu buvusį turinį, kuriame buvo suformuluotas ne vien prašymas nustatyti bešeimininkių kačių šėrimo vietą, bet ir visas su bešeimininkių kačių populiacijos valdymu ir PSP programos įgyvendinimu susijusių priemonių kompleksas. Paaškina, kad iki pareiškėjos Prašymo pateikimo *[duomenys neskkelbtini]* seniūnija jau buvo gavusi daugiabučio namo *[duomenys neskkelbtini]* gyventojų kreipimąsi dėl šioje vietoje susidariusios situacijos, kai bešeimininkės katės ilgą laiką buvo šeriamos iš antrojo aukšto buto lango, mėtant maistą į teritoriją prie daugiabučio namo. Gyventojai nurodė, kad toks elgesys kelia nepatogumų aplinkiniams, teršiama aplinka, maistas mėtomas viešoje vietoje, todėl prašė seniūnijos imtis priemonių. Reaguodama į gyventojų kreipimąsi seniūnija organizavo situacijos įvertinimą, daugiabučio teritorijoje iškabino informacinius pranešimus, informavo gyventojus apie draudimą mėtyti maistą per langus bei pareiškėją įspėjo dėl tokio elgesio nutraukimo. Tik po šių veiksmų, pareiškėjai nebegalint toliau šerti kačių iki tol taikytu būdu, buvo gautas Prašymas įrengti oficialią bešeimininkių kačių šėrimo vietą bei organizuoti PSP programą.

Atsakovė nurodo, kad pareiškėja su Prašymu kreipėsi ne tik dėl bešeimininkių kačių šėrimo vietos įrengimo, bet ir dėl viso komplekso priemonių, susijusių su bešeimininkių kačių populiacijos valdymu ir PSP programos įgyvendinimu. Tuo tarpu administracinio ginčo nagrinėjimo Komisijoje metu pareiškėja nurodo, kad pagrindinis jos kreipimosi tikslas buvo tik bešeimininkių kačių šėrimo vietos įrengimas, o PSP programos organizavimą ji prašyme nurodė tik kaip papildomą priemonę. Atsakovės vertinimu, pareiškėjos administracinio ginčo metu pateiktas paaškinimas, kad pagrindinis jos tikslas buvo tik šėrimo vietos nustatymas, nekeičia pirminio Prašymo turinio.

Atsakovė nurodo, kad gavusi Prašymą ėmėsi veiksmų realioms galimybėms jame nurodytas priemones įgyvendinti nustatyti ir kreipėsi į galimus bešeimininkių kačių PSP programos paslaugų teikėjus. Telefoninių konsultacijų metu Marijampolės gyvūnų mylėtojų asociacija ir VŠĮ „*[duomenys neskkelbtini]*“ informavo neturinčios galimybių vykdyti PSP programos *[duomenys neskkelbtini]* seniūnijos teritorijoje. Administracinio ginčo nagrinėjimo metu šių iki Atsakymo priėmimo vykusių pokalbių aplinkybės papildomai patvirtintos minėtų subjektų rašytiniais paaškinimais.

Atsakovė paaškina, kad Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo nuostatos Marijampolės savivaldybėje įgyvendinamos vadovaujantis Gyvūnų laikymo Marijampolės savivaldybės teritorijos gyvenamosiose vietovėse taisyklėmis (toliau – Taisyklės), patvirtintomis Marijampolės savivaldybės mero 2024 m. liepos 30 d. potvarkiu Nr. MV-620 „Dėl gyvūnų laikymo Marijampolės savivaldybės teritorijos gyvenamosiose vietovėse taisyklių patvirtinimo“, kurių 50–51 punktuose nustatyta, kad Savivaldybė dalyvauja gyvūnų globos organizacijų vykdomose bešeimininkių kačių kastravimo (PSP) programose, o bešeimininkės katės šeriamos tik Savivaldybės administracijos nustatytose vietose.

Atsakovė taip pat paaiškina, kad Marijampolės savivaldybėje PSP paslaugos organizuojamos pasitelkiant paslaugų teikėjus, o naudojamoje techninėje specifikacijoje PSP paslauga apima tarpusavyje susijusias kačių gaudymo, transportavimo, veterinarinės priežiūros, sterilizavimo, ženklinimo, paleidimo, apskaitos, kačių namelių įrengimo, jų priežiūros ir maitinimo veiklas. Kačių namelių vietos prieš pradėdant vykdyti PSP programą derinamos su Administracija. Atsakovė dėl to laikosi pozicijos, kad šėrimo vietos nėra organizuojamos atsietai nuo bešeimininkių kačių populiacijos kontrolės priemonių.

Atsakovė pažymi, kad nei Taisyklės, nei kiti Savivaldybės teisės aktai nenustato atskiros administracinės procedūros, pagal kurią Savivaldybė privalėtų įrengti gyventojų pageidaujamą bešeimininkių kačių šėrimo vietą kaip savarankišką priemonę, nesusijusią su bešeimininkių kačių populiacijos kontrolės priemonių įgyvendinimu. Priešingai, Savivaldybės organizuojamos PSP programos turinys yra detalizuotas bešeimininkių kačių kastravimo (PSP) paslaugų techninėje specifikacijoje. Joje nustatyta, kad paslaugą sudaro ne tik bešeimininkių kačių sugavimas, sterilizavimas (kastravimas), ženklinimas ir paleidimas, bet ir kačių namelių įrengimas, jų priežiūra, maitinimas bei kitos su PSP programos vykdymu susijusios veiklos. Techninėje specifikacijoje taip pat nustatyta, kad kačių namelių vietos derinamos su Savivaldybės administracija prieš pradėdant vykdyti PSP programą.

Atsakovės vertinimu, pagal Marijampolės savivaldybėje galiojančią bešeimininkių kačių populiacijos valdymo tvarką kačių šėrimo vietų įrengimas nėra organizuojamas kaip savarankiška atskira Savivaldybės funkcija. Šėrimo vietos yra viena iš kompleksinės PSP programos įgyvendinimo priemonių, kuri vykdoma kartu su kitomis techninėje specifikacijoje numatytomis veiklomis. Todėl nagrinėjama pareiškėjos Prašymą atsakovė pagrįstai pirmiausia vertino, ar yra objektyvi galimybė organizuoti pačią PSP programą. Tik nustačius, kad yra paslaugų teikėjas, galintis vykdyti visą PSP paslaugų kompleksą, gali būti sprendžiami ir su šios programos įgyvendinimu susiję klausimai, įskaitant kačių namelių ar šėrimo vietų įrengimą bei jų priežiūrą. Nagrinėjamu atveju seniūnija, rinkdama sprendimui priimti reikšmingą informaciją, kreipėsi į galimus PSP programos vykdytojus ir nustatė, kad nei Marijampolės gyvūnų mylėtojų asociacija, nei VšĮ „[duomenys neskelbtini]“ neturi galimybės vykdyti PSP programos [duomenys neskelbtini] seniūnijos teritorijoje. Teigia, kad atsižvelgiant į tai, seniūnija neturėjo teisinio ir faktinio pagrindo organizuoti vienos iš PSP programos sudėtinių dalių – bešeimininkių kačių šėrimo vietos įrengimo ir priežiūros.

Pažymi, kad nors pareiškėja savo Prašymą bei patikslintą skundą grindžia gyvūnų gerovės argumentais, nagrinėjamu atveju sprendimas dėl nuolatinės bešeimininkių kačių šėrimo vietos buvo tiesiogiai susijęs ir su kitų daugiabučio namo gyventojų teisėtais interesais. Dėl pareiškėjos pasiūlytos vietos [duomenys neskelbtini] atsakovė nurodo, kad tai yra daugiabučio gyvenamojo namo teritorija, todėl, sprendžiant klausimą dėl galimos nuolatinės bešeimininkių kačių šėrimo vietos, turi būti atsižvelgiama ne tik į pareiškėjos, bet ir į kitų gyventojų teisėtus interesus, teritorijos naudojimo paskirtį, viešosios tvarkos, higienos ir gyvūnų gerovės reikalavimus. Atsakovė pažymi, kad Atsakyme pareiškėjai buvo paaiškinta, kokios informacijos trūksta ir kokioms aplinkybėms pasikeitus klausimas galėtų būti nagrinėjamas iš naujo.

Atsakovė atsiliepime taip pat pateikė duomenis apie po Atsakymo priėmimo 2026 m. liepos 8 d. įvykusį daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimą, tačiau pati aiškiai nurodė, kad ši aplinkybė nebuvo Atsakymo priėmimo motyvas ir ja nesiekama papildyti ginčijamo administracinio sprendimo naujais pagrindais.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjos teiginiais, kad skundžiamas Raštas yra formalus, neišsamus ir neatitinka gero viešojo administravimo principų. Pažymi, kad pareiškėjai pakankamai paaiškinta, kaip organizuojama ir veikia bešeimininkių kačių šėryklų įrengimo procedūros ir PSP programos vykdymas bei ko reikia ir kaip galima keisti susidariusią situaciją.

Patikslintas skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Byloje kilo ginčas dėl atsakovės Marijampolės savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 8 d. rašto Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl prašymo įrengti bešeimininkių kačių šėryklą ir vykdyti PSP programą“ teisėtumo.

Remiantis bylos medžiaga nustatytos šios ginčui spręsti aktualios faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėja su Prašymu kreipėsi į Marijampolės savivaldybės administracijos [*duomenys neskelbtini*] seniūniją. Prašyme pareiškėja nurodė, kad [*duomenys neskelbtini*] gatvėje gyvena benamių kačių kolonija, gyventojai kates maitina neorganizuotai, todėl kyla netvarkos, gyvūnų dauginimosi ir ligų plitimo problemų. Pareiškėja Prašyme suformulavo keturis prašymus: 1) įrengti oficialią benamių kačių šėryklą adresu [*duomenys neskelbtini*]; 2) organizuoti ir vykdyti PSP (pagauk–sterilizuok–paleisk) programą benamėms katėms [*duomenys neskelbtini*] miestelyje; 3) bendradarbiauti su gyvūnų globos organizacijomis ar veterinarijos specialistais dėl kačių sterilizacijos, ženklinimo ir priežiūros; 4) informuoti bendruomenę apie atsakingą gyvūnų priežiūrą ir benamių gyvūnų kontrolės priemones. Pareiškėja nurodė mananti, kad šios priemonės padėtų humaniškai spręsti benamių kačių problemą, mažintų jų nekontroliuojamą dauginimąsi ir gerintų aplinkos tvarką. Taip pat nurodė esant poreikiui galinti pateikti papildomą informaciją apie kačių buvimo vietą ar prisidėti prie bendradarbiavimo su bendruomene.

2. Seniūnija, nagrinėdama Prašymą, kreipėsi į galimus PSP programos paslaugų teikėjus dėl galimybės vykdyti tokią veiklą [*duomenys neskelbtini*] miestelyje.

Marijampolės gyvūnų mylėtojų asociacijos vadovė 2026 m. liepos 28 d. raštu patvirtino, kad 2026 m. gegužės 21 d., t. y. iki ginčijamo Atsakymo priėmimo, telefonu bendravo su Seniūnijos seniūne dėl galimybės vykdyti bešeimininkių kačių kastravimo / sterilizavimo programą [*duomenys neskelbtini*] miestelio teritorijoje. Pokalbio metu taip pat buvo aptarta galimybė įrengti bešeimininkių kačių šėrimo vietą (namelį) ir užtikrinti jos priežiūrą. Asociacija tuomet informavo neturinti galimybių teikti šių paslaugų Seniūnijoje dėl turimų žmogiškųjų ir organizacinių išteklių.

VšĮ „[*duomenys neskelbtini*]“ direktorius 2026 m. liepos 28 d. raštu patvirtino, kad 2026 m. gegužės 8 d. telefonu su Seniūnijos seniūne taip pat buvo aptarta galimybė [*duomenys neskelbtini*] miestelio teritorijoje įgyvendinti PSP programą, įrengti bešeimininkių kačių šėrimo vietą ir organizuoti jos priežiūrą. Įstaiga nurodė tuo metu neturėjusi galimybių užtikrinti tokių paslaugų Seniūnijoje.

3. Seniūnija 2026 m. birželio 8 d. priėmė Atsakymą Nr. [*duomenys neskelbtini*] (40.1 Mr) „Dėl prašymo įrengti bešeimininkių kačių šėryklą ir vykdyti PSP programą“, kurį pasirašė Seniūnijos seniūnė.

Atsakyme pakartotas pareiškėjos Prašymo turinys ir nurodyta, kad gyvūnų gerovės, laikymo bei bešeimininkių gyvūnų priežiūros klausimus reglamentuoja Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse tvarkos aprašas bei Marijampolės savivaldybės mero 2024 m. liepos 30 d. potvarkiu Nr. MV-620 patvirtintos Taisyklės.

Atsakyme paaiškinta, kad Savivaldybė pagal kompetenciją dalyvauja sprendžiant bešeimininkių gyvūnų kontrolės ir gerovės klausimus, tačiau pati nevykdo bešeimininkių kačių kastravimo ar sterilizavimo, jų negaudo, nevykdo veterinarinės priežiūros ir neprižiūri šėrimo vietų. PSP programos paslaugos organizuojamos pasitelkiant paslaugų teikėjus. Pagal Savivaldybės naudojamą PSP paslaugų techninę specifikaciją paslaugų teikėjas atlieka joje numatytas kompleksines PSP programos veiklas, o kačių namelių vietos prieš pradedant programą turi būti suderintos su Administracija.

Atsakyme nurodyta, kad nagrinėjant pareiškėjos Prašymą buvo kreiptasi į PSP programos paslaugas teikiančius subjektus, tačiau apklaustos organizacijos ir paslaugų teikėjai nepareiškė galimybės vykdyti PSP programos paslaugas kaimiškoje teritorijoje, todėl tuo metu nebuvo paslaugų teikėjo, galinčio vykdyti Prašyme nurodytas PSP programos veiklas.

Dėl pareiškėjos prašymo įrengti bešeimininkių kačių šėrimo vietą adresu [*duomenys neskelbtini*] Atsakyme nurodyta, kad šis adresas yra daugiabučio gyvenamojo namo teritorija ir kad, sprendžiant dėl galimo bešeimininkių kačių šėrimo vietos ar namelio įrengimo, turi būti įvertinti kitų daugiabučio namo gyventojų teisėti interesai, teritorijos naudojimo paskirtis, viešosios tvarkos, higienos ir gyvūnų gerovės reikalavimai.

Atsakyme taip pat nurodyta, kad, siekiant vertinti galimybę šioje teritorijoje nustatyti šėrimo vietą, turi būti pateiktas daugiabučio namo gyventojų sutikimas, nurodyta konkrečiai siūloma vieta

teritorijoje ir asmuo ar organizacija, įsipareigojanti vykdyti šėrimo vietos priežiūrą. Pareiškėjai paaiškinta, kad šėrimo vietos nustatymas savaime nesukuria Savivaldybei ar Seniūnijai pareigos vykdyti nuolatinį kačių maitinimą, priežiūrą, gaudymą, sterilizavimą ar kitas PSP programos veiklas.

Atsakymo pabaigoje pareiškėjai nurodyta, kad jeigu ji, gyvūnų globos organizacija ar kitas asmuo rastų paslaugų teikėją, pasirengusį vykdyti PSP programą [*duomenys neskelbtini*] miestelyje, bei būtų pateikta informacija apie programos vykdytoją, atsakingą šėrimo vietos priežiūrėtoją, siūlomą vietą ir jos priežiūros tvarką, pateikti dokumentai būtų nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka. Atsakyme nurodyta jo apskundimo tvarka.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, Komisija ikiteismine tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Nagrinėdama ginčą, Komisija turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais, visų pirma, ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Komisija, spręsdama dėl skundžiamo Atsakymo teisėtumo, pirmiausia pažymi, kad Administracija yra viešojo administravimo subjektas, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAI nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAI 1 straipsnio 1 dalis).

VAI 3 straipsnyje įtvirtinti viešojo administravimo principai. Pagal VAI 3 straipsnio 4 punktą įstatymo viršenybės principas reiškia, be kita ko, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, turi būti pagrįsti įstatymais. Pagal 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas. VAI 3 straipsnio 8 punkte įtvirtintas nepiktnaudžiavimo valdžia, o 9 punkte – objektyvumo principas. VAI 3 straipsnio 10 punkte įtvirtintas proporcingumo principas, reiškiantis, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus.

Ginčijamo Atsakymo priėmimo metu galiojusios VAI redakcijos 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad administracinius sprendimus turi teisę priimti tik viešojo administravimo subjektai, kuriems tokie įgaliojimai suteikti. Pagal 10 straipsnio 3 dalį administraciniai sprendimai gali būti priimami ir gavus asmens prašymą ar skundą. VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas jo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei administracinio sprendimo motyvai.

Pažymima, kad Komisijoje nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Komisija sprendžia dėl administracinio sprendimo ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdama į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), patvirtintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. B1-336 (ginčui aktuali galiojanti suvestinė redakcija nuo 2024 m. gegužės 30 d.) bei Taisyklės, patvirtintos Marijampolės savivaldybės mero 2024 m. liepos 30 d. potvarkiu Nr. MV-620, taip pat VAI nuostatos.

Pagal Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 23 punktą viena iš valstybinės (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų yra gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir priežiūros programų įgyvendinimas.

Valstybės ir savivaldybių institucijų ir kitų juridinių asmenų kompetenciją užtikrinant gyvūnų, kaip juslių būtybių, gerovę ir apsaugą, fizinių ir juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų filialų (toliau – asmuo) pareigas gyvūnų apsaugos ir gerovės srityje, bepiežiūrių gyvūnų gerovę ir apsaugą, bešeimininkių gyvūnų populiacijos mažinimo priemonės, humaniško elgesio su gyvūnais reikalavimus, kad gyvūnai būtų apsaugoti nuo žiauraus elgesio, kankinimo ir kito neigiamo poveikio ir būtų užtikrintas žmonių saugumas nustato Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos užtikrinimą pagal kompetenciją vykdo <...> savivaldybių merai <...> (3 straipsnio 1 dalis). Savivaldybių merai: 1) pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant gyvūnų gerovės ir apsaugos programas, informuoja ir skatina visuomenę globoti gyvūnus, išskyrus laukinius; 2) vadovaudamiesi Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintu gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse tvarkos aprašu, tvirtina gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse taisyklės ir kontroliuoja, kaip jos įgyvendinamos; 3) organizuoja bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą, bepiežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų laikinąją globą, bepiežiūrių gyvūnų grąžinimą savininkams; <...> (3 straipsnio 10 dalis).

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldybės teritorijoje sugautų bešeimininkių ir bepiežiūrių gyvūnų laikinąją globą organizuoja savivaldybės administracija savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad savivaldybės administracija savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant gyvūnų globos organizacijų rengiamas bešeimininkių kačių kastravimo programas.

Aprašas nustato gyvūnų laikytojų pareigas, draudžiamus veiksmus, bendruosius gyvūnų laikymo reikalavimus, specialiuosius ūkinių gyvūnų, gyvūnų augintinių, bešeimininkių ir bepiežiūrių gyvūnų laikymo reikalavimus savivaldybių teritorijų kaimo (kaimų, miestelių ir viensėdžių) ir miesto gyvenamosiose vietovėse (1 punktas). Specialieji bešeimininkių ir bepiežiūrių gyvūnų laikymo reikalavimai reglamentuojami Aprašo VII skyriuje. Savivaldybės administracija savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka organizuoja bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą, bešeimininkių ir bepiežiūrių gyvūnų laikinąją globą, bepiežiūrių gyvūnų grąžinimą savininkams. Savivaldybės administracija savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka pagal kompetenciją dalyvauja gyvūnų globos organizacijų įgyvendinamose bešeimininkių kačių kastravimo programose (Aprašo 42 punktas). Aprašo 45 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracijos, pagal kompetenciją dalyvaujančios gyvūnų globos organizacijų įgyvendinamose bešeimininkių kačių kastravimo programose, atsižvelgdamos į gyvūnų globos organizacijų ir bešeimininkės kates prižiūrinčių asmenų rekomendacijas, nustato bešeimininkių kačių šėrimo (poilsio) vietas. Pagal Aprašo 46 punktą bešeimininkės katės gali būti šeriamos tik savivaldybės administracijos nustatytose ir nustatyta tvarka pažymėtose vietose, o asmenys, šeriantys bešeimininkės kates, turi nuolat prižiūrėti ir tvarkyti šias vietas.

Specialieji bešeimininkių ir bepiežiūrių gyvūnų laikymo reikalavimai nustatyti Taisyklių VIII skyriuje. Savivaldybės administracija savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka organizuoja bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą, bešeimininkių ir bepiežiūrių gyvūnų laikinąją globą, bepiežiūrių gyvūnų grąžinimą savininkams, pagal kompetenciją dalyvauja gyvūnų globos organizacijų įgyvendinamose bešeimininkių kačių kastravimo programose (45 punktas). Taisyklių 50 punkte nustatyta, kad Savivaldybės administracijos, pagal kompetenciją dalyvaujančios gyvūnų globos organizacijų įgyvendinamose bešeimininkių kačių kastravimo programose, atsižvelgdamos į gyvūnų globos organizacijų ir bešeimininkės kates prižiūrinčių asmenų rekomendacijas, nustato bešeimininkių kačių šėrimo (poilsio) vietas. Bešeimininkių kačių šėrimo (poilsio) vietos turi būti pažymėtos aiškiai matomu ženklu su ar be užrašo, pvz., „Savivaldybės patvirtinta bešeimininkių kačių šėrimo (poilsio) vieta

Nr. ...“. Taisyklių 51 punkte nustatyta, kad bešeimininkės katės gali būti šeriamos tik Savivaldybės administracijos nustatytoje ir Taisyklių 50 punkte nurodytu ženklu pažymėtoje vietoje, o jas šeriantys asmenys turi nuolat prižiūrėti ir tvarkyti bešeimininkių kačių šėrimo (poilsio) vietą.

Byloje kilo ginčas dėl to, ar atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjos 2026 m. gegužės 8 d. Prašymą ir priimdama Atsakymą, tinkamai nustatė sprendimui reikšmingas aplinkybes, neperžengė savo kompetencijos bei diskrecijos ribų ir pateikė tokį administracinį sprendimą, kurio teisinis ir faktinis pagrindas bei motyvai yra pakankami VAI reikalavimų požiūriu.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja 2026 m. gegužės 8 d. į atsakovę kreipėsi ne vien prašydama pateikti informaciją apie galiojantį teisinį reguliavimą. Ji prašė kompetentingo viešojo administravimo subjekto atlikti konkrečius veiksmus – įrengti oficialią bešeimininkių kačių šėrimo vietą jos nurodytu adresu, organizuoti PSP programą ir atlikti kitus Prašyme nurodytus veiksmus.

Atsakymu pareiškėjai paaiškinta, kodėl tuo metu jos pageidaujamos priemonės nėra įgyvendinamos, nustatytos faktinės kliūtys ir nurodytos aplinkybės, kurioms pasikeitus klausimas galėtų būti nagrinėjamas toliau. Atsakovė atsiliepime taip pat aiškiai vertina Atsakymą kaip sprendimą, kuriuo pareiškėjos Prašymas tuo metu nebuvo tenkinamas. Todėl Komisija sprendžia, kad Atsakymas nėra vien informacinio ar tarpinio pobūdžio dokumentas – juo užbaigtas konkretaus pareiškėjos Prašymo nagrinėjimas ir pareiškėjai nesuteiktas jos tuo kreipimusi siektas rezultatas. Aplinkybė, kad, kaip matyti iš bylos šalių paaiškinimų, bešeimininkių kačių šėrimo vietos klausimai galėjo būti sprendžiami ir vėliau, šios bylos ribų nekeičia. Komisija šioje byloje vertina tik patikslintame skunde ginčijamą 2026 m. birželio 8 d. Atsakymą ir nesprendžia dėl kitų, patikslintame skunde neginčijamų vėlesnių administracinių sprendimų ar veiksmų teisėtumo.

Pareiškėja patikslintame skunde pabrėžia, kad esminis jos siekis buvo oficialios bešeimininkių kačių šėrimo vietos įrengimas konkrečiai adresu [*duomenys neskelbtini*].

Komisijos vertinimu, ši aplinkybė yra reikšminga nustatant materialiosios teisės suteikiamos apsaugos apimtį.

Aprašo 45 punktas ir Taisyklių 50 punktas kompetenciją nustatyti bešeimininkių kačių šėrimo vietas suteikia Savivaldybės administracijai. Šiose normose nustatyta, kad Savivaldybės administracija, priimdama tokį sprendimą, atsižvelgia į gyvūnų globos organizacijų ir bešeimininkes kates prižiūrinčių asmenų rekomendacijas.

Taigi bešeimininkes kates prižiūrintis asmuo turi teisę pateikti informaciją ir rekomenduoti, jo vertinimu, tinkamą šėrimo vietą, o kompetentingas viešojo administravimo subjektas tokią rekomendaciją turi įvertinti. Tačiau nei Aprašo 45 punktas, nei Taisyklių 50 punktas nesuteikia tokios rekomendacijos pateikusiai asmeniui subjektinės materialiosios teisės reikalauti, kad Savivaldybės administracija privalomai nustatytų šėrimo vietą būtent jo pasirinktoje teritorijoje. Teisės normoje vartojama formuluotė „atsižvelgdamos į [...] rekomendacijas“ nereiškia pareigos rekomendaciją besąlygiškai įgyvendinti. Galutinę valią dėl šėrimo vietos nustatymo išreiškia Savivaldybės administracija, vykdydama jai teisės aktais priskirtą funkciją ir vertindama visas konkrečiam sprendimui reikšmingas aplinkybes. Todėl, Komisijos vertinimu, pareiškėja turėjo teisę prašyti nustatyti šėrimo vietą [*duomenys neskelbtini*] ir teisę į tai, kad jos pasiūlymas būtų tinkamai išnagrinėtas, tačiau neturėjo teisės reikalauti konkretaus teigiamo materialiojo teisinio rezultato – kad šėrimo vieta būtų privalomai nustatyta būtent jos pasirinktu adresu.

Pažymėtina, kad Aprašo 46 punktas ir Taisyklių 51 punktas šios išvados nekeičia. Šiose normose nustatyta, kad bešeimininkės katės gali būti šeriamos tik Savivaldybės administracijos nustatytoje ir pažymėtoje vietoje. Taigi šiomis normomis reglamentuojama teisėto bešeimininkių kačių šėrimo tvarka ir šėrimo vietą prižiūrinčių asmenų pareigos, tačiau jos nesuteikia asmeniui teisės pasirinkti konkrečią teritoriją ir reikalauti, kad administracija ją patvirtintų.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Savivaldybės administracija pagal kompetenciją dalyvauja gyvūnų globos organizacijų rengiamose bešeimininkių kačių kastravimo programose. Ši norma nesuteikia pareiškėjai subjektinės teisės reikalauti, kad būtent jos kreipimosi pagrindu Savivaldybės administracija pati pradėtų ir vykdytų jos pasirinktos apimties PSP programą. Teisės aktai taip pat nesuteikia pareiškėjai individualios subjektinės teisės pasirinkti

konkretų Savivaldybės bendradarbiavimo su gyvūnų globos organizacijomis ar veterinarijos specialistais modelį ar reikalauti konkretaus jos pasirinkto bendruomenės informavimo būdo.

Komisijos vertinimu, tai nereiškia, kad Savivaldybės administracija gali šių jai teisės aktais pavestų funkcijų nevykdyti. Tačiau pareiga institucijai organizuoti viešojo pobūdžio veiklą turi būti skiriama nuo individualaus asmens subjektinės teisės reikalauti konkretaus tos veiklos rezultato, konkrečioje vietoje ir konkrečiu jo pasirinktu būdu.

Dėl atsakovės kompetencijos ir Komisijos atliekamos kontrolės ribų pažymėtina, kad bešeimininkių gyvūnų priežiūros, dalyvavimo PSP programose ir šėrimo vietų nustatymo funkcijos pagal nurodytą teisinį reguliavimą priskirtos Savivaldybės administracijai. Atsakymą pareiškėjai pateikė Marijampolės savivaldybės administracijos *[duomenys neskelbtini]* seniūnija. *[duomenys neskelbtini]* seniūno pareigybės aprašyme nustatyta, kad seniūnas yra tiesiogiai pavaldus Administracijos direktoriui, priima su seniūnijos veikla susijusius sprendimus, rengia ir teikia informaciją bei dokumentus su seniūnijos veikla susijusiais klausimais (*[duomenys neskelbtini]* seniūnijos seniūno pareigybė patvirtinta Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. DV-536). Byloje nėra pateikta duomenų, leidžiančių konstatuoti, kad Atsakymas būtų priimtas subjektui veikiant už Marijampolės savivaldybės administracijai suteiktos kompetencijos ribų. Pareiškėja Atsakymo šiuo pagrindu taip pat neginčija.

Komisija akcentuoja, kad jai nėra suteikta teisė perimti Savivaldybės administracijos funkcijų ir savo nuožiūra parinkti, kuri konkreti *[duomenys neskelbtini]* miestelio teritorija geriausiai tiktų bešeimininkių kačių šėrimo vietai ar koks konkretus PSP programos organizavimo modelis turėtų būti taikomas. Komisija patikrina, ar kompetentingas viešojo administravimo subjektas, sprendamas jam pavestą klausimą, tinkamai nustatė reikšmingas faktines aplinkybes, vadovavosi taikytina teise, neperžengė diskrecijos ribų ir priėmė pakankamai motyvuotą administracinį sprendimą. Vien aplinkybė, kad pareiškėja pageidauja kitokio administracinio sprendimo, savaime nėra pagrindas ginčijamą Atsakymą pripažinti neteisėtu.

Pareiškėja teigia, kad atsakovė jos Prašymą išnagrinėjo formaliai ir nesiėmė realių veiksmų. Komisijos vertinimu, bylos duomenys šio argumento nepatvirtina.

Iš Atsakymo turinio matyti, kad dar nagrinėjant pareiškėjos Prašymą Seniūnija kreipėsi į galimus PSP programos paslaugų teikėjus dėl galimybės vykdyti programą *[duomenys neskelbtini]* miestelyje ir nustatė, kad apklausti subjektai tuo metu negali šių paslaugų teikti. Administracinio ginčo nagrinėjimo metu Marijampolės gyvūnų mylėtojų asociacija ir VŠĮ „*[duomenys neskelbtini]*“ raštu patvirtino, kad tokie pokalbiai su Seniūnijos seniūne iš tikrųjų vyko iki 2026 m. birželio 8 d. Atsakymo priėmimo ir kad jų metu buvo aptarta ne tik PSP programos, bet ir šėrimo vietos įrengimo bei priežiūros galimybė.

Komisija pažymi, kad šiuos 2026 m. liepos 28 d. raštus vertina ne kaip naujus Atsakymo motyvus, bet kaip įrodymus, patvirtinančius iki Atsakymo priėmimo objektyviai įvykusių pokalbių faktą ir jų turinį. Atsiliepime negali būti sukuriama nauji administracinio sprendimo motyvai, kurių nebuvo sprendimo priėmimo metu, tačiau vien tai, kad įrodymas pateiktas jau vykstant ginčui, nesudaro pagrindo jo ignoruoti, jeigu jis patvirtina iki skundžiamo sprendimo priėmimo egzistavusią ir pačiame Atsakyme nurodytą aplinkybę.

Teisės aktuose taip pat nenustatyta, kad viešojo administravimo subjektas visas prašymui išnagrinėti reikalingas faktines aplinkybes privalėtų rinkti vien rašytiniais paklausimais. Todėl faktas, kad Seniūnija su galimais paslaugų teikėjais iš pradžių konsultavosi telefonu, savaime nepatvirtina netinkamo Prašymo nagrinėjimo. Komisija vertina, kad paslaugų teikėjų galimybių patikrinimas buvo tiesiogiai susijęs su pareiškėjos Prašymo antruoju ir trečiuoju punktais, kuriais prašyta organizuoti PSP programą ir bendradarbiauti su gyvūnų globos organizacijomis ar veterinarijos specialistais. Todėl pareiškėjos argumentą, kad atsakovė apskritai nesiėmė veiksmų šioms galimybėms išsiaiškinti, Komisija atmeta kaip nepagrįstą.

Pareiškėja patikslintame skunde pabrėžia, kad šėrimo vietos klausimas turėjo būti išspręstas savarankiškai, nepriklausomai nuo galimybės tuo metu įgyvendinti PSP programą. Komisija su tokia kategoriška pozicija nesutinka.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 13 straipsnio 2 dalis Savivaldybės administracijos veikimą sieja su dalyvavimu gyvūnų globos organizacijų rengiamose bešeimininkių kačių kastravimo programose. Aprašo 45 punkte ir Taisyklių 50 punkte kompetencija nustatyti šėrimo vietas taip pat įtvirtinta reglamentuojant savivaldybių administracijų dalyvavimą bešeimininkių kačių kastravimo programose. Todėl nėra pagrindo spręsti, kad atsakovė, vertindama pareiškėjos Prašymą kaip tarpusavyje susijusių priemonių kompleksą ir tikrindama realią PSP programos vykdymo galimybę, būtų pasirinkusi su teisės aktuose nustatyta funkcija nesusijusį vertinimo kriterijų.

Atsakovės pateikta PSP paslaugų techninė specifikacija pati savaime nėra teisės norma ir negali pareiškėjai sukurti įstatyme ar kituose teisės aktuose nenustatytų pareigų. Tačiau ji gali būti vertinama kaip faktinis duomuo, parodantis, koku organizaciniu būdu Administracija tuo metu buvo pasirengusi įgyvendinti jai pavestas funkcijas ir kokios konkrečios paslaugos buvo siejamos su PSP programos vykdymu. Todėl Komisija techninės specifikacijos nelaiko savarankišku pareiškėjos teisių ribojimo teisiniu pagrindu, tačiau nemato pagrindo pripažinti nepagrįstu atsakovės veiksmą, kai, gavusi Prašymą dėl PSP programos ir šėrimo vietos, ji pirmiausia aiškinosi realią galimybę pasitelkti tokių paslaugų teikėją.

Kartu Komisija pažymi, kad nei Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje, nei Aprašo 45–46 punktuose, nei Taisyklių 50–51 punktuose nenustatyta, kad bešeimininkių kačių šėrimo vieta gali būti nustatoma tik tuo atveju, kai jau yra konkretus PSP programos paslaugų teikėjas, taip pat nenustatyta pareiškėjo pareiga tokių paslaugų teikėją surasti. Todėl aplinkybė, kad Seniūnijos apklausti subjektai tuo metu negalėjo vykdyti PSP programos *[duomenys neskelbtini]* teritorijoje, vertintina kaip faktinė ir organizacinė aplinkybė, reikšminga Prašyme nurodytų priemonių visumos įgyvendinimo galimybėms, tačiau ne kaip savarankiška teisės aktuose nustatyta būtina sąlyga šėrimo vietai nustatyti.

Pareiškėjos Prašyme nebuvo nurodytas konkretus būsimos šėrimo vietos prižiūrėtojas. Aprašo 46 punktas ir Taisyklių 51 punktas nustato, kad bešeimininkės kates šeriantys asmenys turi nuolat prižiūrėti ir tvarkyti nustatytą šėrimo vietą. Šios nuostatos tiesiogiai nenustato, kad asmuo, teikdamas rekomendaciją dėl šėrimo vietos nustatymo, privalo jau prašymo pateikimo metu nurodyti konkretų jos prižiūrėtoją. Vis dėlto duomenys apie tai, kas užtikrintų būsimos šėrimo vietos priežiūrą, yra objektyviai susiję su tokios vietos praktinio funkcionavimo ir teisės aktuose nustatytų priežiūros pareigų vykdymo įvertinimu. Todėl atsakovė galėjo šią informaciją laikyti reikšminga faktine aplinkybe, tačiau jos nepateikimas savaime nelaikytinas teisės aktuose nustatyta savarankiška kliūtimi šėrimo vietai nustatyti.

Atsakyme nustatyta, kad pareiškėjos nurodytas adresas *[duomenys neskelbtini]* yra daugiabučio gyvenamojo namo teritorija. Atsakovė paaiškino, kad, sprendžiant dėl bešeimininkių kačių šėrimo vietos tokioje teritorijoje, reikšmingi ne tik gyvūnų gerovės tikslai ir pareiškėjos interesas, bet ir kitų daugiabučio namo gyventojų teisėti interesai, teritorijos naudojimo paskirtis, viešosios tvarkos, higienos ir gyvūnų gerovės reikalavimai. Komisija neturi pagrindo tokio vertinimo laikyti savaime neteisėtu.

Taisyklių 50 punktas nesuteikia bešeimininkės kates prižiūrinčio asmens rekomendacijai privalomosios galios. Vadinasi, Administracija, sprendžiamą dėl rekomenduotos teritorijos, neprivalo vadovautis vien pareiškėjos interesu ir gali bei turi įvertinti kitus konkrečios vietos pasirinkimui reikšmingus interesus. Pareiškėja Prašyme nurodė adresą *[duomenys neskelbtini]*, tačiau nenurodė konkrečios vietos šioje teritorijoje, kurioje šėrimo vieta ar kačių namelis turėtų būti įrengti. Todėl atsakovės reikalavimas patikslinti konkrečią vietą laikytinas racionaliai susijusiu su būtinybe įvertinti konkrečios teritorijos tinkamumą.

Komisija atskirai įvertina Atsakyme pateiktą formuluotę, kad galimybei nustatyti šėrimo vietą vertinti „turi būti pateiktas daugiabučio namo gyventojų sutikimas“.

Nei Aprašo 45–46 punktuose, nei Taisyklių 50–51 punktuose nėra įtvirtinta bendro pobūdžio taisyklė, pagal kurią bet koku atveju šėrimo vietos nustatymas daugiabučio namo teritorijoje būtų galimas tik pateikus visų ar konkrečios daugumos daugiabučio namo gyventojų sutikimą. Atsakyme taip pat nenurodyta konkreti kita teisės norma, iš kurios nagrinėjamu individualiu atveju tokia absoliučiai suformuluota sąlyga kiltų. Todėl šiuo aspektu Atsakymo teisinis pagrindimas galėjo būti

tikslesnis: atsakovė turėjo aiškiau atskleisti, ar kalbama apie bendraturčių sprendimą dėl konkretaus bendrojo naudojimo objekto ar teritorijos naudojimo, ar apie kitų gyventojų nuomonės vertinimą derinant konkuruojančius teisėtus interesus, ir nurodyti tokio reikalavimo konkretų teisinį pagrindą.

Tačiau vien tai, kad Atsakyme reikalavimas pateikti daugiabučio namo gyventojų sutikimą nebuvo pagrįstas konkrečia teisės norma, nagrinėjamos bylos aplinkybėmis savaime nesudaro pakankamo pagrindo panaikinti visą Atsakymą. Sprendžiant dėl šio trūkumo reikšmės būtina įvertinti, kokią įtaką ši sąlyga turėjo galutiniam pareiškėjos Prašymo išnagrinėjimo rezultatui ir ar, jos nevertinant, pareiškėjai pagal taikytiną teisinį reguliavimą turėjo būti suteiktas jos prašytas teigiamas administracinis rezultatas.

Kaip jau konstatuota, Aprašo 45 punktas ir Taisyklių 50 punktas nesuteikia pareiškėjai subjektinės teisės reikalauti, kad Savivaldybės administracija nustatytų šeimininkų kačių šėrimo vietą būtent jos pasiūlytu adresu. Pareiškėjos pasiūlymas pagal šias teisės normas yra rekomendacija, kurią Administracija privalo įvertinti, tačiau nėra įpareigota besąlygiškai įgyvendinti. Todėl vien ginčijamos sąlygos dėl gyventojų sutikimo eliminavimas savaime nereikštų, kad Administracijai būtų atsiradusi pareiga patenkinti pareiškėjos Prašymą ir nustatyti šėrimo vietą *[duomenys neskelbtini]*. Be to, iš Atsakymo turinio matyti, kad Administracija sprendimą dėl pareiškėjos pasiūlytos vietos siejo ne vien su gyventojų sutikimu. Atsakyme nurodyta, kad, vertinant galimą šėrimo vietą daugiabučio gyvenamojo namo teritorijoje, turi būti atsižvelgiama į kitų gyventojų teisėtus interesus, teritorijos naudojimo paskirtį, viešosios tvarkos, higienos ir gyvūnų gerovės reikalavimus. Pareiškėjos Prašyme buvo nurodytas tik adresas *[duomenys neskelbtini]*, tačiau ne konkreti vieta šioje teritorijoje, kurioje siūloma įrengti šėrimo vietą ar namelį. Neturint konkrečios siūlomos vietos duomenų, objektyvus jos tinkamumo pagal minėtus kriterijus įvertinimas nebuvo galimas.

Atsakyme taip pat nurodyta būtinybė identifikuoti asmenį ar organizaciją, kuri užtikrintų būsimos šėrimo vietos priežiūrą. Nors Aprašo 46 punktas ir Taisyklių 51 punktas tiesiogiai nenustato, kad toks asmuo privalo būti nurodytas jau teikiant prašymą dėl šėrimo vietos nustatymo, šios normos nustato šėrimo vietą prižiūrinčių asmenų pareigą ją nuolat prižiūrėti ir tvarkyti. Todėl informacija apie tai, kas realiai užtikrins šios pareigos vykdymą, yra objektyviai susijusi su sprendimu dėl konkrečios šėrimo vietos funkcionavimo ir galėjo būti vertinama kaip reikšminga faktinė aplinkybė. Vien tai, kad Administracija prašė tokią informaciją pateikti, nelaikytina pareiškėjai teisės aktuose nenustatytos materialiosios pareigos sukūrimu.

Komisija taip pat atsižvelgia į tai, kad pareiškėjos Prašymas neapsiribojo vien šėrimo vietos nustatymu – kartu buvo prašoma organizuoti PSP programą ir bendradarbiauti su gyvūnų globos organizacijomis ar veterinarijos specialistais. Byloje nustatyta, kad iki Atsakymo priėmimo Seniūnija realiai aiškinosi galimybes organizuoti šias priemones ir nustatė, kad jos apklausti subjektai tuo metu neturėjo galimybių PSP programos *[duomenys neskelbtini]* teritorijoje vykdyti. Ši aplinkybė yra reikšminga vertinant bendrą Prašyme siūlytų tarpusavyje susijusių priemonių įgyvendinimo galimybę, nors savaime nelaikytina teisės aktuose nustatyta būtina sąlyga šėrimo vietai nustatyti.

Taigi Komisija gyventojų sutikimo reikalavimo teisinio pagrindo trūkumo nelaiko nereikšmingu. Vis dėlto, įvertinus Atsakymo motyvų visumą, nėra pagrindo išvadai, kad būtent ši nepakankamai teisiškai pagrįsta sąlyga buvo lemiamas ir vienintelis pagrindas, dėl kurio pareiškėjai nebuvo nustatyta jos pasirinkta šėrimo vieta. Net šios sąlygos nevertinant, pareiškėjos Prašyme buvo nurodytas *[duomenys neskelbtini]* adresas, tačiau nebuvo individualizuota konkreti vieta šioje teritorijoje, kurioje siūloma įrengti šėrimo vietą ar namelį. Todėl Atsakymo priėmimo metu nebuvo pakankamai duomenų konkrečios pareiškėjos siūlomos vietos tinkamumui pagal Atsakyme nurodytus kriterijus įvertinti. Kartu taikytinas teisinis reguliavimas nesuteikė pareiškėjai teisės į automatinį jos pateiktos rekomendacijos patenkinimą. Todėl nagrinėjamu atveju nėra pakankamo pagrindo konstatuoti, kad, Atsakyme nesant minėtos sąlygos dėl gyventojų sutikimo, pareiškėjos Prašymas pagal byloje nustatytas aplinkybes turėjo būti patenkintas arba kad šis motyvavimo trūkumas savaime lėmė neteisėto administracinio sprendimo priėmimą. Atsižvelgdama į tai, Komisija šį Atsakymo trūkumą vertina kaip nepakankamą visam Atsakymui panaikinti.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje, aiškinant administraciniam sprendimui keliamus motyvavimo reikalavimus, nurodyta, kad tais atvejais, kai

nėra pagrindo administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju turi būti vertinama, ar nustatyti jo turinio – teisinio ir faktinio pagrindimo bei motyvavimo – trūkumai yra esminiai, t. y. ar jie sukliudė administracinio akto adresatui suprasti atitinkamų teisinių santykių esmę ir turinį, jo teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti suteiktas teises ar nustatytas pareigas bei veiksmingai realizuoti teisę į galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Toks vertinimas turi būti atliekamas administracinio akto adresato požiūriu (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011 m. birželio 27 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A556-336/2011; 2016 m. liepos 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-658-858/2016; 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2455-662/2019).

Pareiškėja Atsakymo neišsamumą sieja ir su tuo, kad atsakovė nepasiūlė kitos konkrečios šėrimo vietos ar kito jos pageidaujamo problemos sprendimo. Komisija pažymi, kad iš nagrinėjamą sritį reglamentuojančių teisės normų nekyla pareiga Savivaldybės administracijai, netenkinus asmens pasiūlymo dėl konkrečios šėrimo vietos, kiekvienu atveju tame pačiame administraciniame sprendime parinkti ir pasiūlyti kitą konkrečią teritoriją. Savivaldybės administracijai tenka pareiga vykdyti jai pavestas funkcijas gyvūnų gerovės ir šeimininkių gyvūnų populiacijos kontrolės srityje, tačiau šios bendro pobūdžio viešojo administravimo pareigos negali būti tapatinamos su pareiškėjos individualia teise iš jos Prašymo kylančiu būdu reikalauti konkretaus alternatyvaus administracinio sprendimo. Be to, Atsakyme pareiškėjai nebuvo vien lakoniškai atsisakyta tenkinti Prašymą. Jame nurodytos aplinkybės, kurios tuo metu kliudė įgyvendinti prašomas priemones, ir paaiškinta, kokią informaciją pateikus klausimas galėtų būti nagrinėjamas. Todėl pareiškėjos argumentas, kad atsakovė pateikė vien formalų atsisakymą ir apskritai nenurodė, kaip situacija galėtų būti sprendžiama toliau, neatitinka Atsakymo turinio.

Pareiškėja Prašymo trečiuoju punktu prašė bendradarbiauti su gyvūnų globos organizacijomis ar veterinarijos specialistais dėl kačių sterilizacijos, ženklinimo ir priežiūros. Byloje nustatyta, kad atsakovė būtent šio Prašymo nagrinėjimo metu susisiekė mažiausiai su dviem subjektais, galinčiais būti susijusiais su PSP programos įgyvendinimu, ir aiškinosi realias jų galimybes vykdyti veiklą *[duomenys neskelbtini]* seniūnijoje. Taigi bylos faktiniai duomenys paneigia pareiškėjos argumentą ta apimtimi, kuria būtų teigiama, kad atsakovė apskritai nebendradarbiavo su gyvūnų globos subjektais ar nesiėmė veiksmų tokio bendradarbiavimo galimybėms nustatyti. Tai, kad šių veiksmų rezultatas nebuvo pareiškėjos pageidaujamas ir apklausti subjektai tuo metu negalėjo teikti paslaugų, savaime nereiškia netinkamo Prašymo nagrinėjimo.

Pareiškėjos Prašymo ketvirtajame punkte buvo prašoma informuoti bendruomenę apie atsakingą gyvūnų priežiūrą ir benamių gyvūnų kontrolės priemones. Atsakyme šis prašymas buvo įvardytas apibūdinant pareiškėjos kreipimosi turinį, tačiau atskiro sprendimo dėl konkrečių bendruomenės informavimo veiksmų jame nepateikta. Komisija vertina, kad išsamumo principo požiūriu tikslinga ir pageidautina į kiekvieną aiškiai suformuluotą prašymo punktą atsakyti taip, kad pareiškėjui nekiltų abejonių dėl jo išnagrinėjimo rezultato, todėl Atsakymas šiuo aspektu galėjo būti išsamesnis. Tačiau šis trūkumas taip pat nelaikytinas esminiu ir nesudaro pagrindo Atsakymui panaikinti. Patikslintame skunde pati pareiškėja paaiškino, kad jos pagrindinis siekis buvo oficialios šėrimo vietos nustatymas, o bendruomenės informavimą nurodė kaip vieną iš ilgalaikio problemos sprendimo priemonių. Be to, pareiškėja neturi subjektinės teisės reikalauti konkrečios jos pasirinktos bendruomenės informavimo priemonės, kampanijos ar jos vykdymo būdo. Šio prašymo atskiro aptarimo stoka nepakeitė pareiškėjos teisinės padėties dėl pagrindinio jos siekto rezultato ir nesukliudė suprasti, kodėl tuo metu nėra įgyvendinamas pagrindinis Prašyme aprašytas priemonių kompleksas. Todėl, įvertinusi pažeidimo pobūdį ir jo įtaką Atsakymo rezultatui, Komisija neturi pagrindo šį trūkumą pripažinti esminiu.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai reikalauja administraciniame sprendime nurodyti jo teisinį ir faktinį pagrindą bei motyvus. VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintas išsamumo principas reikalauja atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas.

Atsakyme išvardyti ginčo santykius reglamentuojantys teisės aktai, tačiau Komisija pripažįsta, kad ne visos konkrečios jų nuostatos nurodytos straipsnių ar punktų numeriais. Kaip jau

konstatuota, konkreti teisės norma nebuvo nurodyta ir teiginiui dėl būtinybės pateikti daugiabučio namo gyventojų sutikimą. Vertindama šio trūkumo reikšmę, Komisija atsižvelgia į LVAT praktiką, pagal kurią, kai administracinis sprendimas nėra visiškai nemotyvuotas, turi būti individualiai įvertinta, ar nustatyti jo teisinio ir faktinio pagrindimo bei motyvavimo trūkumai yra esminiai ir ar jie sukliudė administracinio akto adresatui suprasti sprendimo esmę, jo pagrindus bei veiksmingai realizuoti teisę į savo teisių ir teisėtų interesų gynybą (LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011 m. birželio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-336/2011; 2016 m. liepos 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-658-858/2016; 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2455-662/2019). Kartu pripažintina, kad VAĮ 10 straipsnio reikalavimų laikymasis negali būti tikrinamas vien formaliai pagal administraciniame sprendime pacituotų teisės normų numerius. Būtina įvertinti visą administracinio sprendimo turinį ir nustatyti, ar iš jo adresatui buvo galima suprasti, koks sprendimas priimtas, kokiomis esminėmis faktinėmis aplinkybėmis ir koku teisiniu reguliavimu remtasi bei kodėl nebuvo suteiktas prašomas rezultatas.

Nagrinėjamu atveju, Komisijos vertinimu, iš Atsakymo pakankamai aiškiai matyti, kad Savivaldybės administracija pagal kompetenciją dalyvauja bešeimininkių gyvūnų kontrolės ir PSP programos įgyvendinimo procese, tačiau pati tiesiogiai neatlieka visų pareiškėjos nurodytų gyvūnų gaudymo, sterilizavimo ir veterinarinės priežiūros veiksmų; kad buvo aiškinamasi reali PSP paslaugų teikimo *[duomenys neskelbtini]* miestelyje galimybė ir tuo metu nenustatytas subjektas, galintis šias paslaugas vykdyti; kad pareiškėjos pasirinktas *[duomenys neskelbtini]* adresas yra daugiabučio gyvenamojo namo teritorijoje ir prieš priimant sprendimą dėl tokios vietos būtina įvertinti ne vien pareiškėjos, bet ir kitus su teritorijos naudojimu susijusius interesus; kad nebuvo nurodyta konkreti vieta teritorijoje ir būsimos šėrimo vietos priežiūrą užtikrinantis subjektas; kokioms faktinėms aplinkybėms pasikeitus ir kokią informaciją pateikus klausimas galėtų būti toliau nagrinėjamas; kur ir per kokį terminą Atsakymas gali būti skundžiamas. Pareiškėja savo ruožtu patikslintame skunde detalai ginčijo būtent šiuos motyvus. Todėl nėra pagrindo spręsti, kad Atsakymo motyvų išdėstymas būtų sukliudęs pareiškėjai suprasti priimto sprendimo esmę ar veiksmingai pasinaudoti teise į iškiteisminę gynybą.

Šios bylos aplinkybėmis Komisija nenustatė pagrindo išvadai, kad aptarti Atsakymo motyvavimo netikslumai galėjo lemti nepagrįsto sprendimo priėmimą tokiu mastu, kuris pateisintų viso Atsakymo panaikinimą ir pakartotinį Prašymo nagrinėjimą.

Pareiškėja taip pat teigia, kad atsakovė pažeidė objektyvumo ir proporcingumo principus. Byloje nenustatyta duomenų, kad atsakovė būtų vertinusi pareiškėjos Prašymą šališkai, siekdama su teisės aktais nesusijusių tikslų ar ignoruodama jai žinomas esmines faktines aplinkybes. Prieš priimdama Atsakymą Seniūnija aiškinosi PSP programos vykdymo galimybes. Vertindama pareiškėjos siūlomą teritoriją, atsakovė atsižvelgė į tai, kad ji susijusi su daugiabučiu gyvenamuoju namu, todėl gali būti reikšmingi ir kitų asmenų interesai. Pareiškėjai nebuvo nustatytas absoliutus draudimas ateityje kreiptis dėl šėrimo vietos ar PSP programos įgyvendinimo; priešingai, nurodyta galimybė teikti papildomą informaciją pasikeitus faktinėms aplinkybėms. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja neturėjo subjektinės teisės į šėrimo vietos nustatymą būtent jos pasirinktu adresu, toks sprendimo pobūdis nelaikytinas neproporcingu jos turimai teisei padėčiai. Komisija taip pat nenustatė, kad atsakovė būtų peržengusi jai suteiktos diskrecijos ribas ar kad pareiškėjos interesui būtų nepagrįstai suteikta mažesnė reikšmė vien dėl subjektyvaus nepalankaus nusistatymo.

Apibendrindama byloje nustatytas faktines aplinkybes ir taikytiną teisinį reguliavimą, Komisija konstatuoja, kad pareiškėja turėjo teisę kreiptis į Administraciją dėl bešeimininkių kačių šėrimo vietos ir kitų Prašyme nurodytų priemonių bei teisę gauti jos Prašymo išnagrinėjimo rezultatą, tačiau teisės aktai nesuteikė jai subjektinės teisės reikalauti, kad šėrimo vieta būtų nustatyta būtent *[duomenys neskelbtini]*, ar kad jos iniciatyva būtų privalomai pradėta konkrečios apimties PSP programa. Kompetencija nustatyti bešeimininkių kačių šėrimo vietas suteikta Savivaldybės administracijai, kuri, priimdama tokį sprendimą, privalo atsižvelgti į prižiūrinčių asmenų rekomendacijas, tačiau nėra jų saistoma ta prasme, kad kiekviena rekomenduota vieta privalėtų būti patvirtinta. byloje nustatyta, kad iki Atsakymo priėmimo Seniūnija realiai rinko Prašymui išnagrinėti reikšmingus duomenis – aiškinosi PSP programos paslaugų teikimo *[duomenys neskelbtini]*

galimybes. Vėliau pateikti paslaugų teikėjų raštai patvirtina iki Atsakymo priėmimo egzistavusias ir pačiame Atsakyme nurodytas faktines aplinkybes, todėl nelaikomi naujais, Atsakymą papildančiais motyvais. Pareiškėjos Prašyme buvo nurodytas adresas [*duomenys neskelbtini*], tačiau ne konkreči vieta šioje teritorijoje ir nebuvo pateikta duomenų apie būsimos šėrimo vietos priežiūros organizavimą. Nors teisės aktai nenustato, kad šie duomenys yra formalios būtinos prašymo pateikimo ar tenkinimo sąlygos, jie yra reikšmingi vertinant konkrečios šėrimo vietos tinkamumą ir galimybę užtikrinti Aprašo 46 punkte bei Taisyklių 51 punkte nustatytus jos priežiūros reikalavimus. Atsakyme įtvirtintas kategoriškas reikalavimas pateikti daugiabučio namo gyventojų sutikimą nėra pagrįstas konkrečia Aprašo 45–46 punktų, Taisyklių 50–51 punktų ar kita Atsakyme nurodyta teisės norma. Vis dėlto ši sąlyga nebuvo vienintelis Atsakyme atlikto vertinimo elementas. Net jos nevertinant, pareiškėja pagal taikytiną teisinį reguliavimą neturėjo subjektinės teisės į šėrimo vietos nustatymą būtent [*duomenys neskelbtini*], o Atsakymo priėmimo metu nebuvo pateikti duomenys apie konkrečią siūlomą vietą šioje teritorijoje ir jos priežiūros organizavimą, reikšmingi konkrečios vietos tinkamumui įvertinti. Todėl nepakankamas gyventojų sutikimo reikalavimo teisinis pagrindimas nagrinėjamu atveju nesudaro pakankamo pagrindo panaikinti visą Atsakymą. Komisijos vertinimu, Atsakymas galėjo būti išsamesnis atskirai pasisakant dėl Prašymo punkto, susijusio su bendruomenės informavimu, tačiau ir šis trūkumas neturėjo esminės įtakos pagrindinio pareiškėjos siekto rezultato išsprendimui ir nesudaro pakankamo pagrindo panaikinti visą Atsakymą. Komisija savo išvadų negrindžia po Atsakymo priėmimo atsiradusiomis aplinkybėmis, įskaitant atsakovės pateiktą 2026 m. liepos 8 d. daugiabučio namo savininkų susirinkimo protokolą. Komisijos vertinimu, nustatyti Atsakymo motyvavimo netikslumai nebuvo tokio pobūdžio, kad būtų sukliudę pareiškėjai suprasti Atsakymo esmę, faktinius jo priėmimo pagrindus ar efektyviai jį apskųsti, ir nenustatyta pakankamo pagrindo išvadai, kad dėl šių trūkumų priimtas iš esmės nepagrįstas administracinis sprendimas.

Remdamasi išdėstytu, Komisija sprendžia, kad pareiškėjos reikalavimas panaikinti Marijampolės savivaldybės administracijos [*duomenys neskelbtini*] seniūnijos 2026 m. birželio 8 d. raštą Nr. [*duomenys neskelbtini*] „Dėl prašymo įrengti šeimininkų kačių šėryklą ir vykdyti PSP programą“ atmetinas kaip nepagrįstas.

Pareiškėjos reikalavimas įpareigoti atsakovę pareiškėjos 2026 m. gegužės 8 d. Prašymą išnagrinėti iš naujo yra tiesiogiai susijęs su pagrindiniu reikalavimu panaikinti skundžiamą Atsakymą. Komisija nenustatė pagrindo skundžiamą Atsakymą panaikinti, todėl neturi teisinio pagrindo įpareigoti atsakovę iš naujo nagrinėti tą patį Prašymą, esant toms pačioms teisiškai reikšmingoms aplinkybėms ir tam pačiam materialiniam teisiniui reguliavimui. Netenkinus pagrindinio reikalavimo panaikinti skundžiamą Atsakymą, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinio pareiškėjos reikalavimo įpareigoti 2026 m. gegužės 8 d. Prašymą išnagrinėti iš naujo. Pareiškėjos patikslintas skundas atmetinas kaip nepagrįstas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos S. B. patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos narės

Lionela Gelmanienė

Daiva Bereikienė

Beata Labutytė